

ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ท่าทีของจีนและมุมมองของไทย

จากการสัมมนาเวทีคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ไทย-จีน

จัดโดย

มูลนิธิการวิจัยยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศแห่งชาติจีน
ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไทย
ศูนย์วิจัยปัญหาทะเลจีนใต้แห่งประเทศจีน มหาวิทยาลัยนานกิง
ณ มหาวิทยาลัยนานกิง มณฑลเจียงซู สาธารณรัฐประชาชนจีน
22 กรกฎาคม 2561

ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ทำที่ของจีนและมุมมองของไทย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายไทย

ศาสตราจารย์(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

อดีตเอกอัครราชทูตสมปอง สงวนบรรพ์

พลเอกสุรสิทธิ์ รัตนดาท

พันตรี ดร.สรศักดิ์ งามขจรกิจ

นายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์

นางสาวยุวดี คาดการณ์ไกล

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายจีน

พลตรี หลี่หนิง

ศาสตราจารย์ ดร. จูเฟิง

รองศาสตราจารย์ ดร.หยุนฉวิน

นาวาอากาศโท หยาง จงอี

ศาสตราจารย์ ฉิง ฮั่น ผิง

นายจางเหล่ย

จัดโดย สถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

วันที่ 30 กรกฎาคม 2561 ณ ราชา การ์เด้น กรุงเทพมหานคร

ที่ปรึกษา: พลเอกสุรสิทธิ์ รัตนดาท ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน

สรุปและเรียบเรียง: น.ส.ยุวดี คาดการณ์ไกล คณะทำงานจัดทำข้อเสนอ ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน

ถอดความ: นายปานท์ ทองพวง ผู้ช่วยนักวิจัย สถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต

สนับสนุนโดย: ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เผยแพร่: กันยายน 2561

ที่อยู่

สถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ อาคารพร้อมพันธ์ุ 1 ชั้น 4 637/1 ถนนลาดพร้าว เขตจตุจักร กทม.

10900 โทรศัพท์ 02-983-8826 โทรสาร 02-938-8864

印太战略：中国的态度与泰国的视角

ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกท่าทีของจีนและมุมมองของไทย

中泰战略智库论坛

เวทีคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ไทย-จีน

时 间：2018年7月22日上午

เวลา: วันอาทิตย์ที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2561

地 点：南京大学中国南海研究协同创新中心三楼会议室

สถานที่ : ศูนย์วิจัยทะเลจีนใต้แห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยหนานจิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

主办单位：中国国际战略研究基金会

จัดโดย : มูลนิธิการวิจัยยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศแห่งชาติจีน

泰國國家研究理事會 泰中戰略研究中心

ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไทย

南京大学中国南海研究协同创新中心

ศูนย์วิจัยทะเลจีนใต้แห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยหนานจิง

ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ท่าทีของจีนและมุมมองของไทย

ยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิก ความจริงแล้วพัฒนาต่อยอดจากนโยบาย Rebalancing ในเอเชียแปซิฟิก ขณะนี้ยังเป็นเพียงแนวคิดไม่มีรายละเอียด แต่เป้าหมายหลักคือต้องการปิดล้อมจีน เนื่องมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนกลายเป็นสิ่งท้าทายต่อสหรัฐอเมริกาในฐานะมหาอำนาจโลก

ทั้งไทยและจีนเห็นร่วมกันว่า การประกาศยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิกนั้นก็กลับเป็นการสะท้อนความอ่อนแอของสหรัฐอเมริกามากกว่า เพื่อต้องการใช้ยุทธศาสตร์นี้ในการบั่นทอนและก่อกวนจีน สังเกตได้ว่าขณะนี้ สหรัฐอเมริกามี Hard Power ลดลง กำลังทหารไม่ได้เพิ่มขึ้น การเติบโตทางเศรษฐกิจก็ลดลง ขณะที่จีนกำลังทะยานขึ้น

อย่างไรก็ตาม จีนเองก็ไม่ประมาท จีนยอมรับว่าสหรัฐอเมริกายังเป็นมหาอำนาจโลกหมายเลขหนึ่ง การลดลงของ Hard Power เป็นการลดลงแบบสัมพัทธ์ สหรัฐอเมริกายังสามารถรับมือและควบคุมภูมิภาคนี้ได้อย่างเต็มกำลัง เพียงแต่สหรัฐอเมริกาเกรงว่าการที่จีนใหญ่ขึ้น การใช้ Hard Power เพียงลำพัง สหรัฐอเมริกาอาจจะรับมือไม่ได้ และได้เตรียมรับมือกับผลกระทบที่จะตามมาของการใช้นโยบายอินโดแปซิฟิกของสหรัฐอเมริกา โดยประเมินเป็นสองแนวทาง คือ กรณีเลวร้ายที่สุดก็จะเกิดความแตกแยกทางยุทธศาสตร์ในภูมิภาค ประเทศต่าง ๆ จะจับกลุ่มสร้างพันธมิตรกันขึ้นมาใหม่ จะนำมาซึ่งปัญหาความมั่นคงทั่วภูมิภาคด้วย อีกกรณีคือการแตกแยกทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ไม่มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งจีนบอกว่าพยายามจะหลีกเลี่ยงกรณีที่เลวร้ายที่สุด

หากประเมินท่าทีของพันธมิตรอินโดแปซิฟิก โดยเฉพาะอินเดียเวลานี้ก็ปรับเปลี่ยนท่าที ไม่ได้กระตือรือร้นมากนัก เพราะเกรงจะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศและความผันของอินเดียที่ต้องการจะบรรลุได้ สำหรับประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไม่ว่าจะเป็นมาเลเซีย สิงคโปร์และอินโดนีเซีย ต่างก็รู้สึกว่ายุทธศาสตร์นี้เต็มเป็นด้วยกลิ่นอายของการเมืองในภูมิภาค และกลัวว่าจะเกิดความปั่นป่วนในภูมิภาค และประเทศเล็กๆ ในเอเชียจะได้รับผลกระทบเป็นส่วนใหญ่

จีนยังมองว่า อาเซียนไม่เพียงแต่เป็นการรวมกลุ่มของประเทศเล็กๆ แต่เป็นมหาอำนาจขนาดกลางที่สร้างสรรค์ จึงได้เสนอว่า หนึ่ง จีนจะเคารพความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) ในการกำหนดทิศทางของความร่วมมือหรือโครงสร้างของความมั่นคงในภูมิภาคของเรา และเห็นว่าในอนาคตอาเซียนต้องแสดงบทบาทที่สำคัญในเรื่องความมั่นคงของภูมิภาคนี้ด้วย สอง จีนยังยืนยันว่า หากสหรัฐอเมริกาดำเนินยุทธศาสตร์อินโดแปซิฟิกอย่างไม่โปร่งใสและไม่ให้จีนเข้าร่วมประเทศจีนจะไม่ยอมรับและจะสู้ให้ถึงที่สุด สาม ทรัมป์มีนโยบายที่พยายามทำร้ายระเบียบโลก จีนรู้สึกแปลกมากที่สหรัฐอเมริกาทำลายกฎกติกาที่ตนสร้างขึ้นมา

สุดท้าย ที่ประชุมทั้งฝ่ายไทยและจีนเห็นชอบที่จะมีความร่วมมือกันต่อไป เนื่องจากเห็นว่าในอนาคตความสัมพันธ์ไทย-จีนจะสลับซับซ้อนมากขึ้น ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิดและความไว้วางใจกัน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง นักคิด นักวิชาการ ปัญญาชนระหว่างสองประเทศ ทั้งในรูปการจัดประชุม การวิจัย การศึกษาและฝึกอบรม เพื่อยกระดับปัญญา ความรู้ ความเข้าใจทั้งสองฝ่ายให้ใกล้กัน ลึกซึ้งและกว้างขวางมากขึ้น และในฐานะที่ไทยจีนเป็นชาวเอเชียด้วยกัน ควรที่จะพัฒนาการทูตและการต่างประเทศให้สัมพันธ์กันที่เป็นแบบเอเชียมากขึ้นด้วย

ภาพการสัมมนาในเวทีคลังปัญญา ณ มหาวิทยาลัยหนานกิง

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เข้าร่วม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายไทย

1. ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน อดีตประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ประธานสถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ อธิการวิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
2. พลเอกสุรสิทธิ์ ทัศนิตทาง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
3. อดีตเอกอัครราชทูต สมปอง สงวนบรรพ์ กรรมการที่ปรึกษาศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน ที่ปรึกษาสถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ และ คณบดี สถาบันการทูตและการต่างประเทศ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
4. พันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ รองผู้อำนวยการ กองวิชาประวัติศาสตร์ และ อาจารย์ประจำกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษาโรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า
5. นางสาวยุวดี คาดการณ์ไกล คณะทำงานจัดทำข้อเสนอศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน รองประธานสถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
6. นางธิดารัตน์ ทัศนิตทาง ผู้ติดตาม
7. นพ.ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ ผู้อำนวยการสำนัก 7 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายจีน

1. พล.ต.หลี่ หิง รองประธานมูลนิธิยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ แห่งชาติจีน อดีตผู้แทนการทหารประจำสหภาพยุโรป ประเทศจีน
2. ศาสตราจารย์ ดร.จูเฟิง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาทะเลจีนใต้แห่งประเทศจีน มหาวิทยาลัยหนานจิง

3. นาวาอากาศโท หยาง ชงอี่
 4. รองศาสตราจารย์ ดร.หยูฉวิน
 5. ศาสตราจารย์ เจิง ฮั่น ผิง
 6. นาย จาง เหล่ย์
- นักวิจัยสถาบันวิทยาศาสตร์การทหารแห่งจีน
- นักวิจัย(พิเศษ)มูลนิธิการวิจัยยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศแห่งชาติจีน และ ศูนย์วิจัยปัญหาทะเลจีนใต้ แห่งประเทศจีนมหาวิทยาลัยหนานจิง
- ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศูนย์วิจัยปัญหาทะเลจีนใต้ แห่งประเทศจีน มหาวิทยาลัยหนานจิง
- นักวิจัย มูลนิธิการวิจัยยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศแห่งชาติจีน
